

Тематска настава „Од читања се расте“

Часови тематске наставе „Од читања се расте“ реализовале су учитељице трећег разреда и библиотекарка са ученицима трећег разреда током једне седмице, од 17. до 21. октобра 2022. године.

Активности су повезале обраду књиге „Од читања се расте“, обележавање Месеца књиге и Месеца школских библиотека и причу о важности читања кроз садржај више наставних предмета: Српског језика, Математике, Природе и друштва, Ликовне културе, Музичке културе, Физичког васпитања, Часа одељенског старешине и Дигиталног света.

Циљ тематске недеље: Развијање љубави према читању и стицање свести о важности читања и разумевања прочитаног; оспособљавање ученика да тумаче књижевно дело и препознају утицај прочитаних књига на свој развој, развијање вештина комуникације, способности за изражавање свог мишљења, тимског рада и самовредновања.

Исходи:

Ученик ће на крају тематске недеље бити у стању да:

- самостално изражајно чита текст;
- разуме важност читања и разумевања прочитаног;
- тумачи поруке књижевног дела;
- проналази потребне информације у тексту који чита,
- користи различите облике усменог и писменог изражавања: препричавање, причање, записивање;
- правилно састави дужу и потпуну реченицу и споји више реченица у краћу целину;
- саставља говорени или писани текст на теме из свакодневног живота и света маште;
- осмисли и реши текстуални задатак и провери тачност решења;
- учествује у разговору и пажљиво слуша саговорника;
- сарађује са другима у групи на заједничким активностима;
- изрази одабраним ликовним материјалом и техникама своје емоције, машту и замисли кроз илустровање корице књиге;
- препозна и чита осмину ноте и осмину паузе;
- разуме правила игре фудбал о којима чита и користи их у игри;
- самостално и уз помоћ наставника користи интернет за проналажење информација и врд за писање текста;
- повеже резултате рада са уложеним трудом;
- вреднује своју улогу у активностима на часу.

Повезаност садржаја различитих предмета

Српски језик

Одржано је 5 часова српског језика и обрађене су следеће наставне јединице:

- Јасминка Петровић: „Од читања се расте“ – читање у наставцима (3 часа),
- Месец књига, разговор о књизи „Од читања се расте“ Јасминке Петровић и о важности читања (1 час који је одржала библиотекарка),
- Препричавање и анализа романа „Од читања се расте“ (1 час), одређивање теме и поруке, ликовна и односа међу њима,
- Језичка култура – писање и читање састава на теме „Како сам порастао од књиге“ „Књига ме води у свет маште“ и „Шта за мене значи књига“.

На часовима српског језика учитељице и библиотекарка су саопштиле деци да је октобар Месец књига и Месец школских библиотека и разговарале са њима о томе зашто је читање важно и корисно. Ученици су добили препоруку да посете Сајам књига, који траје у време реализације часова тематске наставе.

Ученици су читали одломке из књиге „Од читања се расте“, разговарали су о њима, као и о променама кроз које пролази главна јунакиња – од једног незаинтересованог и тврдоглавог детета Тамара постаје весела, заинтересована за читање и писање, усваја знања, учи нове речи, њено самопоуздање јача, она постаје одговорна и прихвата своје обавезе и тако расте од читања. Ученици су говорили о књигама које воле да читају и како су порасли од њих, шта су научили и како им је то променило живот.

Математика

На часовима математике ученици су решавали текстуалне задатке у којима се помињу ликови из књиге „Од читања се расте“ и увежбавали сабирање и одузимање бројева до 1000. Затим су сами састављали текст задатака на основу датог израза. Текст задатка је требало да буде повезан са читањем књига или са јунацима књиге „Од читања се расте“.

Природа и друштво

Одржана су два часа, наставне јединице: Занимања и делатности људи у мом крају и Повезаност делатности. Учитељица и ученици су разговарали о томе како настају књиге и како долазе до читалаца и о занимањима људи који учествују у том процесу: писац, илустратор, уредник, лектор, издавач, књиџар, библиотекар... Ученици су уз помоћ наставника пронашли текстове о тим занимањима. У оквиру групног рада читали су дати материјал у вези са рецептима, тимски решавали задатке (у вези са занимањима у ресторану) и извештавали о пословима које обављају људи одређеног занимања и повезаности делатности и занимања.

На овим часовима задатак ученика је био да повежу различита занимања и делатности са потребама људи у крају у ком живе. Играли су игру која носи назив *Повежи ме*. Игра се игра тако што наставник показује картице на којима се налази одређена илустрација, а ученици повезују оно што је илустровано на картици са одређеним занимањима, нпр. за књигу то може бити писац, штампар у штампарији књига, библиотекар...

Ликовна култура

На два часа ликовне културе ученици су цртали корице за књигу „Од читања се расте“ или своју омиљену књигу.

Музичка култура

Одржан је један час музичке културе на ком су се ученици подсетили које симболе користимо за бележење тонова кратког трајања и научили како се записују осмина ноте и осмина паузе и како се читају.

Физичко васпитање

На часовима физичког васпитања ученици су кроз текст сазнали правила игре фудсал и научили да је играју. Играли су игру „Дан - ноћ“, када је учитељица изговарала назив дана у недељи, ученици су стајали мирно, а када је изговарала имена ликова из романа „Од читања се расте“, деца су чучала.

Дигитални свет

По узору на главни лик из књиге „Од читања се расте“, која је проналазила занимљивости о опосуму, ученици су проналазили занимљивости о својој омиљеној животињи и записивали их. Учитељица је, практичним радом путем рачунара и пројектора, ученицима показала како се користи програм ворд на часу дигиталног света. Учитељица и ученици су на часу израдили нову текстуалну датотеку под називом *Четвртак*, јер је откуцан део текста из овог поглавља књиге „Од читања се расте“.

Час одељењског старешине

На часу одељењског старешине ученици су израдили пано од одабраних порука и мисли које су издвојили као најзанимљивије из књига које су читали.

Активности у школској библиотеци

На веб страни школске библиотеке ученици су пронашли информације о важности читања, као и мисли познатих људи о књигама и библиотеци.

Задаци за ученике

1. Развијање креативности - Израда литерарних и ликовних радова

Ученици су писали саставе на теме „Како сам порастао од књиге“, „Књига ме води у свет маште“ и „Шта за мене значи књига“. Ученици су на основу прочитаног осмишљавали и цртали корице за књигу „Од читања се расте“ или своју омиљену књигу.

На часу одељењског старешине ученици су разговарали о књигама које су им се допале и порукама које су на њих оставиле највећи утисак. Одабране поруке су записивали и кроз тимски рад израдили пано.

2. Смишљање и израда текстуалних задатака из математике

Одрастање главне јунакиње било је мотивација за ученике да самостално састављају текстуалне задатке на основу датог израза и кључних речи које су у вези са читањем. Решавајући изразе добијали су решења са кључним речима књига и читање.

3. Развијање вештина комуникације и подстицање ученика на групни рад

Ученици су кроз истраживачке задатке и групни облик рада проналазили информације о датим занимањима и подстакнути су да одгонетну о којим делатностима и занимањима је реч кроз читање и извештавање.

Ученици су имали задатак да на Википедији прочитају текстове о занимањима: писац, илустратор, издавачка кућа, библиотекар служећи се линковима за претраживање на интернету.

4. Развијање основа дигиталне писмености и употреба ИКТ-а

Током тематске недеље „Од читања се расте“ ученици су подстицани да више користе рачунар (писање у програму Word) и Интернет за учење и истраживање. У разговору са учитељицом рекли су да код куће обично користе рачунар за играње игрица, гледање снимака на Youtube. Уз помоћ родитеља и учитељице користили су интернет за учење и проналажење информација.

На часу српског језика ученици су слушали песму „Како расту деца“ <https://www.youtube.com/watch?v=TEUjfYfHw1E>.

На часу ликовне културе учитељица је показала ученицима неколико књига путем пројектора и интернета и коментарисали су шта се све налази на корицама тих књига.

На часу музичке културе ученици су слушали анимацију бројалице „Кап по кап“ (путем пројектора и е учионице) и изговарали бројалицу уз тапшање. Гледали су анимацију о писању осмине ноте у дигиталном уџбенику.

На часу природе и друштва учитељица је показала ученицима како могу, служећи се линковима за претраживање на интернету, пронаћи текстове о занимањима: писац, илустратор, издавачка кућа, библиотекар.

По узору на главни лик из књиге „Од читања се расте“, која је проналазила занимљивости о опосуму, ученици су проналазили занимљивости о својој омиљеној животињи и записивали их. Учитељица је, практичним радом путем рачунара и пројектора, ученицима показала како се користи програм ворд на часу дигиталног света.

Међупредметне компетенције

Ученици су добили задатке који су омогућили повезивање садржаја више предмета.

Компетенција за учење – Ученици су користили различите методе учења и организовали процес учења, селектовали су познато од непознатог, битно од небитног, резимирани су основне идеје.

Рад са подацима и информацијама и Дигитална компетенција – Ученици су користили различите изворе информација, користили су информационе технологије за учење и упознали се са могућностима ИКТ средстава за обликовање одређених информација.

Комуникација, Решавање проблема, Сарадња – Ученици су сарађивали међусобно и са наставником и библиотекарком и показали да умеју да се изразе у усменој и писаној форми, примењивали су знање из различитих области у проналажењу решења у новим ситуацијама, активно и конструктивно учествовали у раду групе, критички процењивали свој рад и рад чланова групе и представили резултате рада.

Естетска компетенција – Ученици су показали креативност у области литерарног и ликовног изражавања.

Предузимљивост и предузетничка компетенција – Ученици су усмеравани на развој нових вештина и њихову примену у практичном раду; своје идеје ученици су претварали у активности.

Укључивање родитеља

Родитељи су укључени у реализацију тематске недеље, подржавањем активности ученика и помагањем у проналажењу информација потребних за израду задатака, као и у вредновању активности.

Вредновање

Ученици су вредновали активности, тј. анализирали су одржане часове током тематске недеље. Промишљали су о томе колико читање може бити занимљиво и како је повезано са стицањем знања из различитих наставних предмета и колико је читање и разумевање прочитаног битно приликом проналажења адекватних информација.

Закључили су да им је овакав начин рада био изузетно занимљив. Било им је интересантно што се сваки час темељио на читању и осврту на одломке дела „Од читања се расте“. Кроз групни облик рада на часу природе и друштва научили су занимања и делатности неопходне за услугу у једном ресторану, а самим тим на нов начин научили срж наставне јединице уз, наравно, претходно разумевање прочитаног. Ово им је умногоме помогло приликом израде контролног задатка који је следио након обрађене теме. Посебно им је интересантно било када су проналазили информације о различитим занимањима и омиљеним животињама на часовима природе и друштава и дигиталног света.

Састављање текстуалних задатака на основу датог израза у којима је било потребно искористити речи које су карактеристичне за одломак (књига, Тамара, опосум...) за ученике је било веома подстицајно и надахњујуће. Ученици су посебно истакли писање састава на тему коју им је задала библиотекарка Слађана Галушка због маштовитог наслова и могућности да се баш њихов састав нађе на сајту школе. Самим тим, ученици су се потрудили да напишу што боље саставе поштујући правописна правила, тачност и уредност приликом писања.

Оценили су да су највеће добробити тематске недеље у томе што су научили како се читањем може доћи до потребних информација, образовати се, како се човек може развити као особа која самостално изражава своје мишљење и стиче самопоуздање. Спознали су да читањем постају креативнији и маштовитији. Кроз читање књижевних дела сазнали су да се не учи само о писцу и садржају текста, већ и о људима, временима, обичајима, друштвима, али и о себи.

Родитељи су помагали деци у проналажењу информација и тако су бли укључени у рад, што им је представљало задовољство. Мама ученика III₄ похвалила је овакав начин рада. Уочено је да су садржаји током целе недеље међусобно повезани и да продукти рада произилазе из онога што се свакодневно ради. Ученици су, како нам је пренела, били мотивисани и подстакнути за рад захваљујући методама и начину рада који се наизменично смењивао током целе недеље. Ангажованост родитеља приликом проналажења информација допринела је да додатно буду укључени у рад, што им је само представљало задовољство.

Оцена учитељица Снежане Бали, Наталије Мићић, Драгане Иветић, Милице Кукаљ и Милице Арсовић је да су активности током тематске недеље успешно реализоване, ученици су били мотивисани за рад, тема и задаци су им били врло интересантни. Показали су да умеју да уче, успешно комуницирају и раде у групи, да су креативни и да знају да вреднују активности.